

פ ר ט י כ ל מ ט' ד / 27

מישיבת ועדת הפנים, ביום ג', כג' בשבט תשט"ו
15.2.1955, שעה 14.45

א. פרי	היו"ר נ. חת	נוכחו:
ס. פרלסטיין	ע. אסף	
ב. קמין	ח. מגורי-כהן	

מוזמן: מר ארליך - משרד הפנים

סדר היום: דיון בסקנות ועדת הטובה בענין מירסם התושבים.

היו"ר נ. חת: מישיבה הקודמת סכסכו ארבעה גורמים טכניים לעיכוב וחבר הכנסת פרלסטיין צריך היה לברר אם ישנם ליקויים נוספים - פרט לאלה שהוזכרו בסקנות ועדת הטובה.

א. פרי: צריכים היינו לברר: כיצד להבחין בין הזכות שכל משרד, לצרכיו הוא יקיים כרססת, ובין ריכוז הריסום בידי משרד אחד.

מר ארליך: היה לי רושם שהוסכם שיטבן כרטיסיות-עזר שהמשרדים הטובים רשאים לנהל.

א. פרי: בהצעת קבעת מירסם התושבים צריך להיות מוסד עצמאי ובלתי תלוי בממשלה, כדוגמת מוסד מבקר המדינה. בהתאם לכך אני רוצה להציע לסקורות של הליקויים, גם סקור זה.

לשאלת המקום: אמרתי שפניתי בשאלתא לטר הפנים; נמצאים בידי שני מכתבים מאדם אחד, תושב קבוצת גבע, אשר ביקר כמה פעמים במשרד הריסון בעפולה וכל הזמן קובל על הליקויים במשרד זה. בין היתר הוא מונה במכתביו ליקויים אלה: א) דיור בלתי מתאים ואנשים עובדים בפרו זדור ממש, בצפיפות שאין לסבול אותה; ב) אין להסכים שתושבי קרית ביאליק החקלאית - שליד חיפה - ישתייכו לצורך ריסום למשרד טבעפולה (כמו כן גם קבוצת יגור, הטוענת שדבר זה גורם לבזבוז זמן); ג) מספר העובדים במשרד אינו מספיק; העובדים חדשים, צעירים ובלתי מנוסים בעבודתם; על כן הם באלצים לעבוד שעות נוספות, והמשרד הממונה בטבריה אינו מסכים לכך.

אין אלה דברים קלוטים מן האויר, ויש איפוא כמה בעיות: א) דיור למשרד המרכזי; ב) דיור המשרדים המקומיים; ג) שאלת מספר הפקידים והיעילות בעבודה; ד) חלוקה גיאוגרפית מתאימה, כדי להקל על הציבור.

מר ארליך: מלבד המשרדים הנפתיים יש 400 תחנות ואין כל טיבה שתושב קרית ביאליק יסע לעפולה. הממשלה קבעה 14 נפות ותת-נפה אחת (בנצרת) והחליטה כי זה יהיה הארגון האדמיניסטרטיבי של המדינה, וחילקה את המדינה ל-6 מחוזות. בהתאם לכך הקימו משרדים בכל נפה, וכן משרדים מחוזיים בכל עיר מושב הממונה על המחוז. עפולה היא משרד נפתי ואליה קטורות כמה מושבות וישובים באיזור גיאוגרפי זה. בנפת עפולה ישנן 94 תחנות ריסום, טבו מתנהלת העבודה על-ידי אדם מן המקום, המוסלך על-ידי הועד או המועצה, ללא תשלום, בהתנדבות. החוק קובע את תפקידי תחנות הריסום האלו. אנחנו מוכנים לקבל כל הצעה של ישוב המעוניין במינורי אחראי לתחנה.

האחראים לתחנות מקבלים מאתנו מעטפות הפטורות מדמי-דואר, הם מוכזים את החומר, שולחים אלינו ואנחנו מחזירים אותו להם. הדבר אמור לגבי הוצאת פנס-זיהוי, פנס-מזון, הודעה על שינוי סם וכדומה.

היו"ר נ. חת:

אולי האנשים מטריחים עצמם למטרד הנפתי מסוים
שהאחראים אינם פעילים ואינם מטלאים את תפקידם?

מר ארליך:

בדרך כלל, אלה שהם פעילים - הם בסדר. אינני יכול
להגיד שהצלחנו בשיטה זו, אבל הכוונה ליצור מצב
שהמימסל הטקופי יטפל בדברים אלה בעצמו. אפשר להגיד כי ב-90% אנחנו מסיגים
על ידי כך את המטרה. אילו עמד לרשותנו תקציב טתאים, הייתי רוצה להנהיג
תשלום לאחראים - בהתאם להיקף העבודה, אב חצי מסכורת או מסכורת טלאה, אבל
אני מסופק אם זה מעטי.

האחראי אינו פקיד ממשלתי. הוא אוסף את החומר,
מביא אותו במרוכז ומתקבל על-ידי מנהל הסניף ללא תור - בדרך כלל בימי ו',
כשהמטרידים טגורים לקהל. בדרך כלל הוא מקבל את החומר במקום, אבל אם
יש צורך בטיפול גוטף, אני מסופק אם עובדים טלטה-ארבעה ימים והוא מקבל
את החומר בחזרה באמצעות הדואר.

המנגנון שעומד לרשותנו קוצץ ב-40% ואילו הפעולה
גדלה פי 8 כמעט. אנו דורשים שיעשו את העבודה בצורה יותר יעילה, יש בקורת
על כך אולם אנו נמצאים בפיגור מתמיד של 25%. במקומות שהעובדים אינם
טגורים, אנו נתקלים בבעיות האדמיניסטרטיביות הרגילות.

אני מוכרח להכחיש כי בעפולה צריך לחכות טלטה-ארבע
שעות, או שהעובדים אינם טגורים. בעבר היינו שולחים פקיד לטקוטות והוא
היה מבצע את העבודה במקום; אנו מצטערים שאיננו יכולים להמשיך לתת את
הטרות הזה, אך טאלה זו יכולה להיות בידונה בטגרת דיון על התקציב ואני
מתכוון להביא בפני הטר הצעה בטטח זה. קבענו טודד של עובד אחד לכל 10 אלפים
נפט, ולפי זה קבלה עפולה את מספר העובדים הדרוש.

ברצוני להטביר טנית טה היטוד של מרטס התוטטבים:
מירטה התוטטבים צריך לנהל טפר תוטטבית הטורכט טהריטוט הטקורי טנעטה, או
במפקד או בנטלי הארץ או בטאדס טולד או נפטר. כרטטת זו טורכבת טטטבי
חלקים: כרטטת אלפונית ארצית וכרטטת לפי מספר הזרות. לעת עתה הכרטטת
נטצאת בעיבוד ותהיה טוכנה בטוף אפריל, אלא טאין לנו מקום לאכטן אותה
כדי טנוכל לעבוד עליה ולטטור על עדכניותה. כרגע אי-אפשר לתת טטובה
עדכנית והטיבה העיקרית לכך: חוסר טיבנה טתאים על-יזיהטכוונות, בו נוכל
להחזיק את הכרטטת ולטטור על עדכניותה. על כן טאה הפנייה, לעזור לנו
להסיג מקום טתאים לכרטטת, שהקטתה והחזקתה עלתה לנו עד עכטיו ב-30 אלף
ל"י.

הכרטטת נטצאת כרגע במרכז המיכון המטרדי - חלקה
בתל-אביב וחלקה בירוטלים. דרוש לנו טיבנה של 270 ט"ר - אולם אחד טבו
תהיה כל הכרטטת ובו נעבוד עליה. כעת היא עוד בעבודה ועוד לא קבלנו אותה.
רצוי שהמקום יהיה בקריה בירוטלים, בקרבת הטכוונות.

היו"ר נ. חת:

אנחנו דנים כעת, מדוע אין מירטס מעודכן. מה בקרא
עד היום מירטס? לא היתה כרטיסיה עד עכטיו?

מר ארליך:

היתה כרטיסיה, אבל היא בלתי טוטלטת. היא נטצאת
כעת בעבודה במרכז המיכון המטרדי. לנו יש רטיטה
של כל האנשים בארץ, יש לנו טאלונות של כל תושב, והכרטטת כבר טוכנה אלא
טעדיין אינה טעודכנת. כלומר, המיטרטס הזה בלי הכרטטת לא היה טוטלט בגלל
הטיבות טעליהן דברנו. הכרטטת תהיה טוכנה ב-100% ב-1 באפריל 1955, ותהיה
טעודכנת.

א. פרי:

אתה מדבר גם בטט מרכז המיכון?

מר ארליך:

הם רק מבצעים את העבודה בטבילנו.

א. פרי:

מרכז המיכון כפוף למטרד ראש הממשלה, וטר ארליך
טמונה על אגף הריטוט במטרד הפנים. ועדת המטובה
ביקרה במרכז המיכון בקריה בתל-אביב ושט התאוננו בפנינו טלא ייתכן טטכוונות
יקרות וכל הריטוט יהיו בצריפים. יכולה לפוז דליקה והאוצר הרב יכול
להיטטד. הם אמרו טאין כך אפשרות לעבוד. אני מדבר איטוא, גם על מרכז
המיכון.

מ. ארליך: בירוסלים יש לכך פתרון. פה הסכונות נמצאות בטכנה מתאים ואנחנו נמצאים במבנה על ידן, ובמקום זה אנו רוצים להקים את כרסמת המירסם כדי שנוכל לנצל את הסכונות מבלי לסטל את הכרסמת. מרכז המיכון פועל כקבלן לביצוע העבודה, ואנחנו מעסיקים חלק מהסכונות שלהם, באופן שגורם חסכון בטבע זר למדינה.

ב. סמין: בין סאלותינו לבניג טרד הפנים רצינו לברר גם בעיית החלוקה הארצית, ולדעת יש להמליץ על כמה תיקונים בשטח זה. העובדה שכפר-ביאליק, כפר חסידיים, חפציבה ובית-סאן שייכות למטרד הנפתי של עפולה מוכיחה כי זו חלוקה גיאוגרפית לא נכונה. לדעתי יש לשנות את חלוקת נפת יזרעאל, נפת הצפון וטבריה, כדי להביא ליתר יעילות.

היו"ר נ. חת: לדעתי, בעיית חלוקת הנפות לא היתה גורם מובע שהמירסם יהיה מעודפן. ייתכן שבהמלצות נוכל לוטר משהו בקשר לכך. מירסם התושבים עובדת במסגרת תקציבית מסוימת ואינני יודע אם יש לנו מטפיק חומר כדי להיכנס לדיון בסאלה כגון מתן מסכורת לאחראים וכדומה.

לעומת זאת, אם חברי ועדת הטכנה ביקרו במרכז המיכון וראו את זכרסטת והם חושבים שכדי שהסכונות תפעלנה באופן אחראי יש צורך במיבנה יותר טוב ושיש צורך במיבנה מתאים לכרסמת - זאת נוכל לציין.

מ. ארליך: עלי להוסיף, כי מלבד 15 המטרדים הנפתיים יש לנו 34 סניפים, בהם יושבים פקידים ממסלתיים. בקריית-סמונה, למשל, מבקר הפקיד פעם בשבוע. בצפון יש מטרדים נפתיים בצפת (וסניף בקריית-סמונה), בעכו (וסניף בנהריה), בעפולה (וסניפיה בטבעון ובית-סאן), בנצרת ובטבריה.

ש. פרלסטין: בקרנו במרכז המיכון, והטעם בקשר לסוגים בהחלט אינו סטביע רצון. הם מסוכנים בצריפוני עץ מוכנים ואין סם גם אמצעים סיניטאליים כדי להבטיח מפני מקרה של דליקה. עלינו להמליץ, איפוא, על מתן דיור מתאים. מלבד המטרדים בתל-אביב לא בקרנו בשום מקום אחר.

ב. סמין: אני יכול להבין רצון לא להתערב בעניינים תקציביים, אבל אני רואה צורך להציע שינוי בחלוקה הנפתית, כע אני רואה זאת כליקוי רציני, בעיקר בצפון ובצפון יזרעאל. מביבת חיפה צריכה להיות קטורה לחיפה, ולעסק החולה צריך להיות מרכז כסלו.

היו"ר נ. חת: חלוקת המחוזות לא היתה שאלה מפלגתית, אבל היתה אולי שאלה פוליטית בזה, שרצוי לפזר את האוכלוסייה ולנתק דוקא קשרים עם חיפה ותל-אביב. השאלה היא: באיזו מידה זה גורם חשוב בזה, שאנחנו צריכים לציין אותו כגורם מפריע לעדכניות הכרסמת.

א. פרי: אני אומר שבין השאר, גם זה ליקוי. לפי טעה הייתי רוצה לציין שלא תמיד נכונה החלוקה הגיאוגרפית של הישובים והצטרפתם למטרדי הריסום. הדיור אינו מתאים ואינו מכטיח יעילות בעבודה ונוחות לאזרח, וזאת אפשר לקבוע כהנחה כללית שלנו. אחר כך, כשנגיע לפרטים נטיק מזה מסקנה, מה צריך להיעשות; נביח, להמליץ שאגף הריסום יבדוק מחדש את ענין החלוקה של כספר ישובים. מר צילן, למשל, אביע דעה, שיש אולי לבטל את תחנות הריסום של הסתנדבים. לדעתי יש דוקא צורך להרבות עד כמה שאפשר בתחנות כאלה, כי זה לנוחות האזרח, כדי שלא יצטרך לכתת רגליו.

ח. מגורי-כהן: נדמה לי שאין קשר בין הבעיה שעורר ח"כ קמין ובין שאלת עידכון כרסמת מירסם התושבים. אינני מתנגד שננסח המלצה בשטח זה, אבל זה אינו שייך לענין שדנו בו.

ש. פרלסטין: לא מתנגד שנכניס זאת להמלצות, אבל נדון זה עלינו ללכת בדרך אחרת: אם אנחנו בכלל רוצים לתת כאן המלצה, הרי להרבות בתחנות ולא לשנות את המיבנה של הנפות וכדו' דבר הקסור במידורים אדמיניסטרטיביים של מטרדים אחרים, כגון כסטרדה וכדומה.

טובים: א) לציין ארבעת הליקויים שנמנו בישיבה הקודמת ובישיבה זו;
ב) לציין בפרק ההסלחות את הצורך בטכנה מיוחד לכרסמת הארצית ומכנה לפיכך.

ס. פרלמטיין: בהמשך מסקנות ועדת-המסנה, כוונתנו, שאם צריך מסדר מסויים להוציא אישור, הוא יכול להטציאו רק על סמך חומר טמציא לו מירסם התושבים.

היו"ר נ. חת: אמרנו שאי-אפשר למנוע, שלכל מסדר תהיה כרסמת מסלו. אתם רוצים להציע, שכמה ספרדים יהיו חייבים להודיע למירסם את השינויים שנגיעים לידיעתם וכלא יענו לאזרחים שכרטים הזיהוי שלהם אינו בסדר. למה הכוונה ב, הוצאת אישורים?

ס. פרלמטיין: לפסל, אישורי לידה, פטירה, מצב איסי.

היו"ר נ. חת: אתם רוצים קודם כל לחייב למסור אינפורמציה על ניסואין וגירוסלין למירסם התושבים במקום לטמונה על הפחוז - כפי שהיה עד כה - ושהדבר ייעשה בתוקף תיקון מתאים בחוק. יש חוק שלידות ופטירות, צריך להודיע עליהם למסדר הבריאות, וגם פה יש לתקן את החוק, לפי הצעתכם. כמו כן אתם רוצים שאישורים (העתקים מתעודות) במקרים אלה יוצאו רק על ידי המירסם.

ס. פרלמטיין: לא דברנו על התעודות המקוריות. אמרנו רק, שכל אדם שצריך העתק מאיזה תעודה, יהיה מקום אחד במדינה טאליו הוא צריך לפנות, וזה מירסם התושבים.

מר ארלין: ועדת לבון הטליצה על ריכוז הריסומים במירסם התושבים, ואחת ההצעות היתה, לרכז בו גם ריסום לידות ופטירות. כתוצאה מזה ניהלנו טטא ומתן עם מסדר הבריאות והוטכס שהחל מ-1 באפריל נרסום אנחנו לידות ופטירות ולא מסדר הבריאות. כמו כן קבענו, טטה שנוגע לסקרי טוות - מכיון עמתן רסיון הקבורה נטאר בידי מסדר הבריאות - נקבל טטבו הודעות על כך. בענין ניסואין וגירוסין אנחנו מציעים אותו סידור.

היו"ר נ. חת: אני חושב שאפשר לסכם כך: -
א) כטנולד חי, הודעה על דבר הלידה תישלח למסדר מירסם התושבים ישירות, במקום למסדר הבריאות; **ב)** הודעת פטירה חייב מסדר הבריאות להודיע למירסם התושבים; **ג)** תעודות לידה ופטירה לקהל יכסור רק מירסם התושבים; **ד)** לגבי ניסואין וגירוסין - בזמן הטקס ניתנת תעודה לצדדים, והעתק צריך להישלח למירסם התושבים; אין יותר העתקים, ומי שרוצה לקבל אישור על כך צריך לקבל זאת ממירסם התושבים.

הישיבה נועלה בשעה 16.20